

Типично развитие на речевите и езиковите умения (0-3 години)

ОТ НОВОРОДЕНО ДО 3 МЕСЕЦА

- Стръска на силен звук
- Успокоява или се усмихва, когато му се говори
- Изглежда да разпознава вашия глас
- Увеличаване или намаляване, смучещи поведение в отговор на звук
- Прави звуци от удоволствие (гукане)
- Плачи по различен начин за различните си нужди
- Усмихва се, когато вижда възрастен, когото разпознава

4 ДО 6 МЕСЕЦА

- Мести си очите в посока на звука
- Отговаря на промените в гласа Ви
- Забелязва играчки, които издават звуци
- Обръща внимание на музиката
- Дърдори звуци (подобни на говор); много различни звуци, включително "п, б, м"
- Вокализира вълнение и недоволство
- Издава бълбукащи звуци, когато остане само или играете с него

7 МЕСЕЦА ДО 12 МЕСЕЦА

- Радва се на игри и на ку-ку
- Обръща се и гледа в посока на звука
- Слуша, когато му се говори
- Разпознава думите за предмети като "чаша", "обувка", "сок"
- Започва да отговоря на искания като ("Ела тук", "Искаш ли още?")
- Бърбори си дълги и къси групи от звуци като "Тата urur bibibi"
- Използва реч или звуци на плач, за да се получи и поддържа вниманието
- Имитира различни звуци на речта
- Използва 1 или 2 думи (чао чао, тате, мама), въпреки че може да не са ясни
- Използва комуникативни жестове като посочване и дърпане

12 МЕСЕЦА ДО 15 МЕСЕЦА

- Задържа вниманието си върху снимки
- Разбира прости насоки, особено с вокални или физически знаци
- Използва една или повече думи със смисъл

15 МЕСЕЦА ДО 18 МЕСЕЦА

- Всеки месец казва все повече думи; речник от 5-20 думи
- Речникът му е съставен главно от съществителни
- Речта му наподобява жаргон
- Може да следва прости команди, без жокери. ("Донеси си мечката.")

18 МЕСЕЦА ДО 21 МЕСЕЦА

- Посочва няколко части на тялото, когато са наименувани.
- Следва прости команди и разбира прости въпроси ("Търкули топката."
"Къде ти обувката?")
- Слуша прости истории, песни и стихчета.
- Посочва снимки в книга, когато са наименувани.
- Използва много различни съгласните в началото на думи.
- Изразителни речник от 25-50 думи.
- Използва въпроси състоящи се от 1-2 думи ("Какво е това?" "Татко?" "Чао чао?")
- Поставя 2 думи заедно ("няма бисквитка", "няма сок", "Мамо книга").
- Експлозия на езика около 18-24 месеца; речник от 150-300 думи до 24 месец

24 МЕСЕЦА ДО 36 МЕСЕЦА

- Разбира разлики в значението на думите (вътре / вън, отиди / стоп, нагоре / надолу).
- Следва две заповеди ("Вземи книгата и я сложи на масата").
- Има дума за почти всичко.
- Използва 2-3 думи, за да се говори за и пита за неща.
- Речта му се разбира от познатите слушателите повечето от времето.
- Често пита за или насочва вниманието си към обекти, като ги назовава.

36 МЕСЕЦА

- Чува Ви, когато се обаждате от друга стая.
- Отговаря на прости въпроси като "който ?," "какво ?," "къде ?," "Защо?"
- Говори за дейности в училище или у дома на приятеля.
- Хората извън семейството обикновено разбират речта на детето.
- Използва много изречения, които имат 4 или повече думи.

Адаптирано от: <http://www.childrensmemorial.org/documents/SpeechLangDevelMilest.pdf>